

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 2525
Tarih : 01.08.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

1990lı yıllarda işlenmiş insanlığa karşı suçların ve kendisinden hala haber alınamayan Hurşit Kültür'in akıbetinin araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN

Van Milletvekili

GEREKÇE

Hüseyin Toraman, İstanbul'da 27 Ekim 1991'de evinin önünde gözaltında alındı ve kaybedildi. İnsan hakları savunucuları bir daha kendisinden haber alınamayan Hüseyin Toraman'ın soruşturma dosyasına dahi ulaşamıyor.

Türkiye'de özellikle 1990'lı yılların ilk yarısında Hüseyin Toraman gibi yüzlerce insan bir gün evlerinden, işyerlerinden veya sokaktan resmi görevlilerce veya paramiliter güçlerce gözaltına alındıktan sonra bir daha kendilerinden haber alınamadı.

Birleşmiş Milletler (BM) Zorla ya da İrade Dışı Kaybetmeler Hakkında Çalışma Grubu, "gözaltında kaybetme" suçunu "Zorla Kaybedilme, kişiler, devletin çeşitli kademelerinde veya birimlerinde resmi görev yapanlar veya devlet adına hareket eden örgütlü gruplar veya özel kişiler tarafından veya devletin doğrudan veya dolaylı desteğiyle, onayıyla veya bilgisi dahilinde tutuklandıklarında, gözaltına alındıklarında, zorla kaçırıldıklarında veya başka yollardan özgürlüklerinden yoksun bırakıldıklarında; bunun ardından ilgili kişilerin akıbeti veya nerede olduklarına ilişkin bilgi verilmediğinde veya söz konusu kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldıkları kabul edilmediğinde, böylece bu kişiler yasaların koruyuculuğu dışında bırakıldıklarında ortaya çıkan durumlardır" diye tanımlar.

Uzun yıllar süren tartışmalar sonucu bu tanıma istinaden "Bütün Kişilerin Zorla Kaybedilmeden Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşme"yi, BM Genel Kurulu 20 Aralık 2006'da kabul etti. Sözleşme, 23 Aralık 2010'da yürürlüğe girdi.

Sözleşme, kişilerin gözaltında kaybedilerek yaşam haklarının ihlal edilmesi insanlığa karşı suç olarak kabul ediyor.

Sözleşmenin imzalanması gözaltında kayıp vakalarında zaman aşımını ortadan kaldırıyor ki bu 1990'lı yıllarda meydana gelen kaybetme vakaları açısından oldukça önemlidir.

Öte yandan Demokratik Bölgeler Partisi Şırnak il yöneticisi Hurşit Külter'den gözaltına alındığı 27 Mayıs 2016'dan bu yana haber alınamıyor. O gün twitter hesaplarından açıklama yapan Şırnak'ta görevli özel harekât ekipleri Hurşit Külter'i gözaltına aldıklarını ve öldürüldüğünü iddia etti.

Gün içinde Hurşit Külter'in gönderdiği mesajda "etrafım sarıldı, hakkınızı helal edin" yazması üzerine resmi makamlara başvuru yapan Hurşit Külter'in ailesine olumsuz yanıt verildiği hatta gözaltına alındığı da kabul edilmedi.

Kendisinden haber alınamayan Hurşit Külter'in ailesi, infaz edilmiş olabileceği şüphesiyle Hurşit Külter için 29 Temmuz 2016 itibariyle tam 63 gündür dayanışma çağrılarında bulunuyor.

Son örneğinin Hurşit Külter olmamasını temenni ettiğimiz gözaltında zorla kaybetme suçunun mutlak olarak yasaklanması; siyaseten ve hukuken sorumlu tüm yetkililerin yargılanması; mağdurların zorla kaybetme eylemlerinden doğan zararlarının karşılanması; mağdurlar ile dayanışma amacıyla örgütlenmenin güvence altına alınması için, "Bütün

Kişilerin Zorla Kaybedilmeden Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşme'si Türkiye Cumhuriyeti tarafından da hiçbir çekince koymadan imzalanmalı ve onaylanmalıdır.

Kişilerin gözetiminde zorla kaybedilmesi insanlığa karşı bir suç teşkil ederken devlet içinde hala bazı grupların 1990lı yıllarda şahit olduğumuz bu suçu yeniden devreye sokmaya çalıştıkları açıktır. 1990lı yıllarda bir devlet pratiği olarak karşılaştığımız ve AİHM'de Türkiye'nin büyük miktarlarda tazminat ödemesine neden olan gözetiminde zorla kaybetme suçuna ilişkin nasıl önlemler alınabilir, gözetiminde kaybedilen kişilerin cesetlerinin bulunamaması nedeniyle suçun devam ettiği ilkesinden hareketle failerin yargılanmalarının önünün açılabilmesi amacıyla neler yapılabilir sorularının karşılığını bulmak adına gözetimine alındıktan sonra bir daha kendisinden haber alınamayan Hurşit Kültür vakası dolayısıyla TBMM tarafından bir meclis araştırması açılmasını talep ederim.

Çağlar DEMİREL
HDP Diyarbakır Milletvekili

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

Berkan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

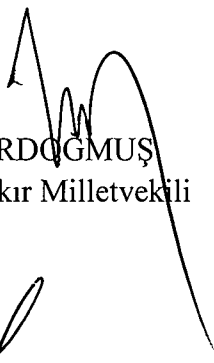
Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

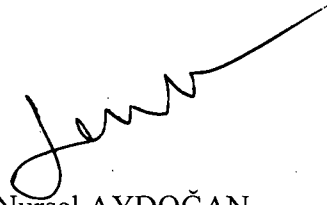
Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Felekna UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

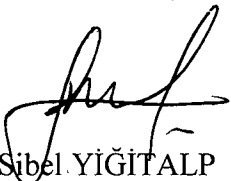
İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

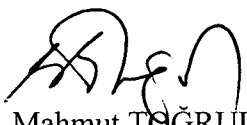
Nursel AYDOĞAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

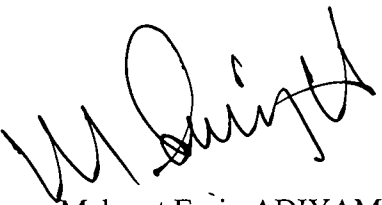
Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Abdullah ZEYDAN
HDP Hakkari Milletvekili

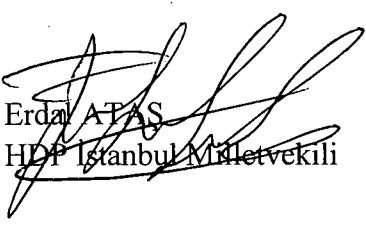
Selma IRMAK
HDP Hakkari Milletvekili

Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Erdal ATAS
HDP İstanbul Milletvekili

Adem GEVERİ
HDP Van Milletvekili